

Appendices

bij het Normdocument Webrichtlijnen Richtlijnen voor evaluatie en sampling voor Waarmerk drempelvrij.nl, versie 1.0, 20 juli 2007

Appendix 1, 16 september 2009

Status van dit document

16 september 2009 is dit document aanvaard door het bestuur van de stichting Waarmerk drempelvrij.nl. De inspectie-instellingen betrekken deze appendix met ingang van 1 oktober 2009 bij websites die zijn aangemeld voor een regeling van het Waarmerk drempelvrij.nl.

<i>Richtlijn</i>	<i>Onderwerp</i>	<i>Ijkpunt</i>
3.7	DFN-element Richtlijn 3.7 wordt voortaan bij de inspectie van websites volledig buiten beschouwing gelaten.	3.10
3.11	Q-element Richtlijn 3.11 wordt voortaan bij de inspectie van websites volledig buiten beschouwing gelaten.	3.7
2.7 en 2.8	Gebruik van W3C DOM Bij het toetsen aan de richtlijnen 2.7 en 2.8 worden websites niet afgekeurd als gebruik is gemaakt van innerHTML. Het gebruik van overige zogenoemde 'proprietary extensions' leidt evenmin tot afkeuring als er geen andere mogelijkheid is om het beoogde effect te bereiken.	3.2 en 11.1

Appendix 2, 6 september 2010

Status van dit document

6 september 2010 is dit document aanvaard door het bestuur van de stichting Waarmerk drempelvrij.nl. De inspectie-instellingen betrekken deze appendix met ingang van 1 december 2010 bij websites die zijn aangemeld voor een regeling van het Waarmerk drempelvrij.nl.

Verschillen tussen het Normdocument Webrichtlijnen, Richtlijnen voor evaluatie en sampling voor Waarmerk drempelvrij.nl en informatieverisie 1.1 van het Normdocument komen voor in:

<i>Ijkpunt</i>	<i>Beschrijving</i>	<i>Vereiste succescriteria</i>	<i>Definities</i>	<i>Verwijzingen</i>	<i>Conformiteit WCAG 1.0</i>	<i>Voorbeeld</i>
1.1		●		●		●
2.2	●	●	●	●		
3.2		●				
3.7		●				
3.10		●				
5.3				●		
6.3		●			●	
10.1		●				
14.4		●				

Appendix 3, 25 mei 2011

Status van dit document

25 mei 2011 is de revisie van dit document aanvaard door het bestuur van de stichting Waarmerk drempelvrij.nl. De uitspraken van de normcommissie over interpretatievraagstukken die niet geleid hebben tot wijzigingen in het Normdocument Webrichtlijnen, Richtlijnen voor evaluatie en sampling voor Waarmerk drempelvrij.nl zijn opgenomen bij Veelgestelde vragen zijn op de website, www.drempelvrij.nl.

De inspectie-instellingen betrekken deze appendix met ingang van 1 september 2011 bij websites die zijn aangemeld voor een regeling van het Waarmerk drempelvrij.nl.

Het verschil tussen informatieversie 1.1 en informatieversie 1.2 van het Normdocument komt voor in:

<i>Ijkpunt</i>	<i>Beschrijving</i>	<i>Vereiste succescriteria</i>	<i>Definities</i>	<i>Verwijzingen</i>	<i>Conformiteit WCAG 1.0</i>	<i>Voorbeeld</i>
6.3		●				

In informatieversie 1.2 zijn de wijzigingen van zowel appendix 2 als appendix 3 opgenomen, daarmee is informatieversie 1.1 komen te vervallen.

Ijkpunt 1.1
Lever een tekstequivalent voor elk niet-tekstueel element.
Beschrijving
<p>Het tekstequivalent moet dezelfde functie hebben als het niet-tekstuele element en dezelfde informatie overbrengen als de schrijver heeft bedoeld voor de niet-tekstuele content. De kwaliteit van de informatie in het tekstequivalent hangt af van de functionaliteit van het niet-tekstuele element in de context. Het tekstequivalent moet alle bedoelde informatie weergeven of dezelfde functie hebben als het niet-tekstuele element. Dit houdt in dat aan niet-tekstuele content die in woorden kan worden uitgedrukt expliciet een tekstequivalent is gekoppeld. Als het niet-tekstuele element niet kan worden uitgedrukt in woorden, moet het tekstequivalent beschrijvend zijn.</p>
Vereiste succescriteria (conformiteitsvereisten)
<ul style="list-style-type: none"> • Niet-tekstuele content die in woorden kan worden uitgedrukt is expliciet gekoppeld aan een tekstequivalent. • Niet-tekstuele content die niet in woorden wordt uitgedrukt, bevat een beschrijvend tekstlabel of een tekstbeschrijving die als tekstequivalent wordt geleverd. • Links met niet-tekstuele content hebben altijd een niet-lege tekstequivalent. • Als CSS Image Replacement technieken worden gebruikt: zorg ervoor dat CSS eigenschappen <code>visibility : hidden</code> of <code>display : none</code> niet voor dit doel gebruikt worden. • Er worden geen d-links gebruikt.* <p>*: Dit is uitsluitend een succescriterium binnen de Webrichtlijnen. Het overschrijdt conformiteit met WCAG 1.0; zie hieronder voor meer informatie.</p>
Definities
<p>tekstequivalent:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heeft dezelfde functie als bedoeld in de niet-tekstuele content; • brengt dezelfde informatie over als bedoeld met de niet-tekstuele content; • kan gestructureerde content of metagegevens bevatten. <p>niet-tekstueel element:</p> <p>Niet-tekstuele elementen bestaan uit, maar zijn niet beperkt tot, afbeeldingen. Hieronder vallen ook grafische representatie van tekst, image maps, animaties (bijv. GIF-animaties), ASCII-kunst, afbeeldingen voor bullets, spacers, grafische knoppen, geluiden (afgespeeld met of zonder interactie van de gebruiker), afzonderlijke audiobestanden, geluidssporen van video, en video zelf. Scripts, applets en programmaobjecten zijn in deze definitie niet opgenomen maar worden onder een ander ijkpunt besproken.</p>
Verwijzingen (overeenkomstige Webrichtlijnen)
<ul style="list-style-type: none"> • R-pd.1.2 Bouw websites volgens het principe van <i>gelaagd bouwen</i>. • R-pd.7.1 Het alt (alternative) attribuut dient te worden gebruikt op ieder img (image) en area element en dient te worden voorzien van een effectieve alternatieve tekst. • R-pd.7.2 Gebruik geen alt attribuut voor het oproepen van tooltips. • R-pd.7.3 Gebruik geen d-links op overheidswebsites. Het gebruik van het longdesc (long description) attribuut verdient de voorkeur wanneer de alternatieve tekst op het alt attribuut ontoereikend is voor het begrip van de informatie in de afbeelding. • R-pd.7.4 Afbeeldingen die staan geplaatst binnen een link dienen een niet-lege alternatieve tekst te hebben om bezoekers die de afbeelding niet zien in staat te stellen de link te volgen. • R-pd.7.5 Geef bij het gebruik van image maps voor zowel het img element als ieder area element een effectieve alternatieve tekst aan via het alt attribuut. • R-pd. 7.7 Het toepassen van CSS Image Replacement technieken op essentiële informatie wordt niet aanbevolen.

- R-pd.2.9 Bouw een website volgens de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 1.0) van het W3C.

Conformiteit met de Web Content Accessibility Guidelines 1.0

- De titel van dit ijkpunt is identiek aan het WCAG 1.0 ijkpunt 1.1 ("WCAG 1.0 1.1 Lever een tekstequivalent voor ieder niet-tekstueel element") [prioriteit 1]
(Zie <http://www.w3.org/TR/WCAG10/#tech-text-equivalent> en zie voor de technieken <http://www.w3.org/TR/WAI-WEBCONTENT-TECHS/#tech-text-equivalent>)
- R-pd.7.3 ("Gebruik geen d-links") overschrijdt conformiteit met WCAG 1.0 1.1

Voorbeelden

Voorbeeld van video

Een internetsite over werken in Parijs toont een video van een taxi, een bus en 5 auto's die voor een stoplicht stoppen terwijl een voetganger de weg oversteekt. De voetganger vervolgt zijn weg op de stoep en de auto's komen weer in beweging. De site moet de gebruiker een beschrijving van de video bieden waarin wordt aangegeven dat het om een video gaat die een indruk geeft van het straatverkeer in Parijs (afhankelijk van de inhoud van de video en de bedoelde boodschap). Zie ook ijkpunt 1.3 en 1.4.

Voorbeeld van gegevensgrafiek

In een grafiek wordt de hoeveelheid snoep getoond die in het eerste kwartaal van het jaar werd verkocht vergeleken met het eerste kwartaal van het vorige jaar. De resultaten zijn duidelijk lager dit jaar. Het tekstequivalent vermeldt "minder snoep verkocht in eerste kwartaal". Een afzonderlijke link brengt je naar een pagina met een uitgebreidere beschrijving, als deze ook in de grafiek wordt gegeven (bijv. exacte cijfers, enzovoort).

Code voorbeeld van een link met niet-tekstuele content afgekeurd:

```
<a href="/sitemap/"></a>
```

goedgekeurd:

```
<a href="/sitemap/"></a> or  
<a href="/sitemap/"> Sitemap</a>
```

Ijkpunt 1.1 is van toepassing op / genomen in			
WCAG 1.0 Prioriteit 1	WCAG 1.0 Prioriteit 2	WCAG 1.0 Prioriteit 3	Webrichtlijnen
✓	✓	✓	✓

Ijkpunt 2.2
Zorg ervoor dat combinaties van voorgrond- en achtergrondkleur voldoende contrast geven, als ze gezien worden door iemand met kleurenblindheid of als ze op een zwart-wit beeldscherm zijn te zien.
Beschrijving
Contrast moet zodanig worden berekend dat kleur geen hoofdfactor is, zodat er voor mensen met kleurenblindheid ook voldoende contrast is tussen de tekst en de achtergrond. ¹
Vereiste succescriteria (conformiteitsvereisten)
<ul style="list-style-type: none"> • De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een lichtsterktecontrastratio van ten minste 4.5:1, behalve in de volgende gevallen: <ul style="list-style-type: none"> - Grote tekst: Grootschalige tekst en afbeeldingen van grootschalige tekst hebben een lichtsterktecontrastratio van ten minste 3:1; - Incidenteel: Voor tekst of afbeeldingen van tekst die deel uitmaken van een inactieve gebruikersinterface component, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die deel zijn van een beeld dat betekenisvolle andere visuele content heeft, geldt geen lichtsterktecontrastvereiste; - Logotypen: Voor tekst die deel is van een logo of merknaam geldt geen minimale lichtsterktecontrastvereiste. • Als het contrast van de standaard weergave niet voldoet aan het eerste succescriterium, maar er een optie beschikbaar is om een alternatieve weergave te activeren (bijvoorbeeld: een schakeling naar een style sheet met een hoog contrast), dan moet de alternatieve weergave aan het eerste succescriterium voldoen. Op de standaard weergave moet de beschikbare optie zelf <i>altijd</i> aan het eerste succescriterium voldoen en moet het beschikbaar zijn als een browser client-side script niet ondersteund.
Definities
lichtsterktecontrastratio ² : $(L1 + 0.05) / (L2 + 0.05)$, waarbij <ul style="list-style-type: none"> • L1 de relatieve lichtsterkte is van de lichtere van de kleuren, en • L2 de relatieve lichtsterkte is van de donkere van de kleuren.³ grootschalige tekst: Grootte van ten minste 18pt voor normale tekst en 14pt voor vetgedrukte tekst, of equivalent.

¹ <http://www.w3.org/TR/UNDERSTANDING-WCAG20/visual-audio-contrast-contrast.html>

² Opmerking 1 (bron: <http://www.w3.org/TR/WCAG20/#relativeluminancedef>):

Voor de sRGB kleurruimte, wordt de relatieve lichtsterkte van een kleur gedefinieerd als

$L = 0.2126 * R + 0.7152 * G + 0.0722 * B$ waarbij **R**, **G** en **B** worden gedefinieerd als:

- als $R_{sRGB} \leq 0.03928$ dan $R = R_{sRGB} / 12.92$ anders $R = ((R_{sRGB} + 0.055) / 1.055) ^ 2.4$
- als $G_{sRGB} \leq 0.03928$ dan $G = G_{sRGB} / 12.92$ anders $G = ((G_{sRGB} + 0.055) / 1.055) ^ 2.4$
- als $B_{sRGB} \leq 0.03928$ dan $B = B_{sRGB} / 12.92$ anders $B = ((B_{sRGB} + 0.055) / 1.055) ^ 2.4$

en R_{sRGB} , G_{sRGB} , en B_{sRGB} worden gedefinieerd als:

- $R_{sRGB} = R_{8bit} / 255$
- $G_{sRGB} = G_{8bit} / 255$
- $B_{sRGB} = B_{8bit} / 255$

Het teken "^" is de exponentiëringsoperand.

³ Opmerking 2 (bron: <http://www.w3.org/TR/WCAG20/#contrast-ratiodef>):

Lichtsterktecontrastratio's kunnen variëren van 1 tot 21 (gewoonlijk geschreven als 1:1 to 21:1)

Verwijzingen (overeenkomstige Webrichtlijnen)
<ul style="list-style-type: none"> • R-pd.10.3 Zorg voor voldoende helderheidscontrast tussen tekst- en achtergrondkleur. • R-pd.2.9 Bouw een website volgens de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 1.0) van het W3C.
Conformiteit met de Web Content Accessibility Guidelines 1.0
<ul style="list-style-type: none"> • <i>De titel van dit ijkpunt is identiek aan WCAG 1.0 ijkpunt 2.2 ("Zorg ervoor dat combinaties van voorgrond- en achtergrondkleur voldoende contrast geven, als ze gezien worden door iemand met kleurenblindheid of als ze op een zwart-wit beeldscherm zijn te zien.")</i> <i>[Prioriteit 2 voor beelden, prioriteit 3 voor tekst]</i> <i>(Zie http://www.w3.org/TR/WCAG10/#tech-color-contrast en zie voor de technieken http://www.w3.org/TR/WAI-WEBCONTENT-TECHS/#tech-color-contrast)</i> • <i>De succescriteria van dit ijkpunt zijn afgeleid van WCAG 2.0. In de laatste versie van de Web Content Accessibility Guidelines zijn de succescriteria specifiekere dan in WCAG 1.0.</i>
Voorbeelden
Geen

Ijkpunt 2.2 is van toepassing op / opgenomen in			
WCAG 1.0 Prioriteit 1	WCAG 1.0 Prioriteit 2	WCAG 1.0 Prioriteit 3	Webrichtlijnen
-			

Ijkpunt 3.2
Creër documenten die zich conformeren aan een gepubliceerde formele grammatica.
Beschrijving
Als documenten voldoen aan gepubliceerde formele grammatica, zorgt dit ervoor dat user agents, zoals browsers, parseerbare content nauwkeurig kunnen interpreteren. ⁴
Vereiste succescriteria (conformiteitsvereisten)
<ul style="list-style-type: none"> • Het document (d.w.z. het document dat aan de lezer wordt aangeboden in zijn definitieve vorm, mogelijk met inbegrip van gegenereerde content door programma-elementen) voldoet aan de gepubliceerde formele grammatica⁵. • Als client-side script gebruikt wordt om de HTML hiërarchie te manipuleren, wordt <i>ECMAScript</i> gebruikt volgens de specificatie. <ul style="list-style-type: none"> - Het gebruik van niet-standaard eigenschappen die goed zijn geïmplementeerd in script-enabled browsers - zoals <code>innerHTML</code> – is niet noodzakelijkerwijs in strijd met het bovenstaande succescriterium. Het is niet strijdig als zo'n eigenschap [1] niet gebruikt wordt voor het <i>direct</i> manipuleren van de DOM, of [2] als de reden voor het gebruik van de niet-standaard eigenschap boven W3C DOM methoden in de code is beschreven. - Het gebruik van <code>innerHTML</code> boven W3C DOM methoden om de functionaliteit te bevorderen⁶ is niet in strijd met het bovenstaande succescriterium. • De volgende eigenschappen zouden niet moeten worden gebruikt als de enige manier om de DOM te manipuleren, omdat de eigenschappen niet-standaard zijn of browser support niet consistent of ontoereikend is⁷: <code>innerText</code>, <code>outerHTML</code>, <code>outerText</code>, <code>textContent</code>, <code>createHTMLDocument()</code>, <code>defaultView</code>, <code>parentWindow</code>, <code>add(opt, opt)</code>, <code>add(opt, ind)</code>, <code>moveRow()</code>, <code>rowIndex</code> of <code>rows[]</code> <p>NB: Auteurs zouden zich ervan bewust moeten zijn dat het gebruik van niet-standaard functies duurzaamheidskwesties <i>kan</i> oproepen, met name als ze eigendomsmatig en/of niet goed beschreven zijn.</p>
Definities
<p>User agents: Alle software waarmee webinhoud voor gebruikers wordt opgehaald of weergegeven.⁸ Hieronder kunnen webbrowsers, mediaplayers, plug-ins⁹, en andere programma's vallen, inclusief hulptechnologieën¹⁰, waarmee webcontent eenvoudiger kan worden opgehaald of weergegeven.</p>
Verwijzingen (overeenkomstige Webrichtlijnen)
<ul style="list-style-type: none"> • R-pd.2.1 Gebruik <i>HTML 4.01</i> of <i>XHTML 1.0</i> volgens de <i>W3C specificaties</i> voor de markup van overheidswebsites. • R-pd.2.4 Bij de bouw van een <i>nieuwe</i> website: gebruik van HTML 4.01 of XHTML 1.0 uitsluitend de <i>Strict</i> variant. • R-pd.2.6 Gebruik <i>CSS Level-2.1</i> volgens de <i>W3C specificatie</i> voor het vormgeven van overheidswebsites. • R-pd.2.7 Indien client-side script wordt gebruikt, gebruik <i>ECMAScript</i> volgens de specificatie. • R-pd.2.8 Indien men elementen in de HTML hiërarchie manipuleert, maak gebruik van de <i>W3C DOM</i> volgens de specificatie.

⁴ <http://www.w3.org/TR/UNDERSTANDING-WCAG20/Overview.html#ensure-compat-parses-intent-head>

⁵ <http://validator.w3.org/sgml-lib/> contains the list of published SGML-based grammars

⁶ <http://www.quirksmode.org/dom/innerHTML.html>

⁷ http://www.quirksmode.org/dom/w3c_html.html

⁸ <http://www.w3.org/TR/2006/WD-WCAG20-20060427/appendixA.html#useragentdef>

⁹ <http://www.w3.org/TR/UAAG10/glossary.html#def-plugin>

¹⁰ <http://www.w3.org/TR/UAAG10/glossary.html#def-assistive-technology>

- R-pd.3.1 Schrijf zowel grammaticaal correcte, als beschrijvende markup.
- R-pd.6.1 Elk HTML of XHTML document moet beginnen met een geldige doctype declaratie.
- R-pd.2.9 Bouw een website volgens de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 1.0) van het W3C.

Conformiteit met de Web Content Accessibility Guidelines 1.0

- De titel van dit ijkpunt is identiek aan WCAG 1.0 ijkpunt 3.2 ("Creëer documenten die zich conformeren aan een gepubliceerde formele grammatica ") *[prioriteit 2]*
(Zie <http://www.w3.org/TR/WAI-WEBCONTENT/#tech-identify-grammar> en zie voor de technieken <http://www.w3.org/TR/WAI-WEBCONTENT-TECHS/#tech-identify-grammar>)

Voorbeelden

Geen

Ijkpunt 3.2 is van toepassing op / opgenomen in			
WCAG 1.0 Prioriteit 1	WCAG 1.0 Prioriteit 2	WCAG 1.0 Prioriteit 3	Webrichtlijnen
-	✓	✓	✓

Ijkpunt 3.7
Opmaak citaten. Gebruik het citaat-element niet om formatteringseffecten te bereiken, zoals inspringen.
Beschrijving
Het gebruik van citaat-elementen maakt het mogelijk voor user agents om citaten te vinden en deze mogelijk verschillend aan de gebruiker aan te bieden. Daarom is het doel van dit ijkpunt om ervoor te zorgen dat er inderdaad citaat-elementen zijn gebruikt om citaten op te maken en dat ze niet verkeerd worden gebruikt voor formatteringseffecten.
Vereiste succescriteria (conformiteitsvereisten)
Het volgende is waar (indien van toepassing): <ul style="list-style-type: none"> • Citaten zijn opgemaakt met HTML elementen (<code>blockquote</code>, <code>q</code>) <ul style="list-style-type: none"> ○ Voor citaten die in blokvorm verschijnen, worden <code>blockquote</code> elementen gebruikt (voorbeeld: een hele paragraaf). ○ Voor kortere citaten zijn zowel <code>q</code> (quotation) elementen als aanhalingstekens toegestaan.* • Citaat-opmaak (<code>blockquote</code> en <code>q</code>) is alleen gebruikt voor citaten en niet voor andere opmaakeffecten. • Het <code>cite</code> element is alleen gebruikt voor verwijzing/citeren van andere bronnen (bijv. personen en titels).* <p>Opmerking: gebruik van het <code>q</code> element – dat deel uitmaakt van de formele (X)HTML specificaties, maar niet goed is geïmplementeerd in Internet Explorer versie 7 en eerder - is niet verboden.</p> <p>*: Dit is uitsluitend een succescriterium binnen de Webrichtlijnen. Het overschrijdt conformiteit met WCAG 1.0; zie hieronder voor meer informatie.</p>
Definities
Citaat Een passage die wordt gerefereerd, herhaald of geciteerd.
Verwijzingen (overeenkomstige Webrichtlijnen)
<ul style="list-style-type: none"> • R-pd.3.10 Gebruik het <code>cite</code> element voor referenties naar personen en titels. • R-pd.3.11 Vermijd het gebruik van het <code>q</code> (quotation) element. • R-pd.3.12 Gebruik het <code>blockquote</code> element voor het aangeven van (lange) citaten. • R-pd.2.9 Bouw een website volgens de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 1.0) van het W3C.
Conformiteit met de Web Content Accessibility Guidelines 1.0
<ul style="list-style-type: none"> • <i>De titel van dit ijkpunt is identiek aan WCAG 1.0 ijkpunt 3.7 ("Opmaak citaten. Gebruik het citaat-element niet om formatteringseffecten te bereiken, zoals inspringen.") [prioriteit 2] (Zie http://www.w3.org/TR/WCAG10/#tech-quotes en zie voor de technieken http://www.w3.org/TR/WAI-WEBCONTENT-TECHS/#tech-quotes</i>

Voorbeelden

Verwijzingen naar mensen of titels van boeken en andere publicaties kunnen met behulp van het cite element worden gemaakt. Grafische browsers geven als standaardfunctie citaat-elementen cursief weer.

Voorbeeld van gebruik van citaat-elementen:*

Zoals vermeld in <cite>het Willemse rapport</cite> is toegankelijkheid belangrijk.

Voorbeeld van opmaak met blockquote:

```
<blockquote cite="http://domein.nl/beroemde-citaten/jfk/">  
<p>Dit alles zal niet in de eerste honderd dagen worden voltooid.  
En ook niet in de eerste duizend dagen,  
noch tijdens de duur van deze regering, of zelfs misschien  
gedurende ons leven op deze planeet. Maar laten we beginnen.  
</p>  
</blockquote>
```


*: Dit behoort uitsluitend tot een succes criterium binnen de Webrichtlijnen. Het overschrijdt conformiteit met WCAG 1.0; zie het gedeelte 'Conformiteit' van dit ijkpunt voor meer informatie.

Ijkpunt 3.7 is van toepassing op / opgenomen in			
WCAG 1.0 Prioriteit 1	WCAG 1.0 Prioriteit 2	WCAG 1.0 Prioriteit 3	Webrichtlijnen
-	✓	✓	✓

Ijkpunt 3.10
<p>Gebruik het dfn (definition) element voor het aangeven van termen, elders gedefinieerd in een definitielijst.*</p> <p>*: Dit is uitsluitend een ijkpunt binnen de Webrichtlijnen. Het overschrijdt conformiteit met WCAG 1.0; zie hieronder voor meer informatie.</p>
Beschrijving
<p>Termen die in aanmerking komen voor opname in een definitielijst of woordenlijst elders op de pagina of website kunnen worden geformatteerd met het dfn (definition) element. Vervolgens kunnen gemarkeerde definitietermen zichtbaar worden gemaakt door middel van CSS (Cascading Style Sheets).</p>
Vereiste succescriteria (conformiteitsvereisten)
<ul style="list-style-type: none"> • Het dfn (definition) element is alleen gebruikt om termen aan te geven die elders gedefinieerd worden in een definitielijst of om inline definities aan te geven.
Definities
Verwijzingen (overeenkomstige Webrichtlijnen)
<ul style="list-style-type: none"> • R-pd.3.7 Gebruik het dfn (definition) element voor het aangeven van termen, elders gedefinieerd in een definitielijst.
Conformiteit met de Web Content Accessibility Guidelines 1.0
<ul style="list-style-type: none"> • Dit ijkpunt overschrijdt conformiteit met WCAG 1.0. Er bestaat geen overeenkomend WCAG 1.0 ijkpunt.
Voorbeelden
<p>dfn markup (HTML): Het <dfn>37E formulier</dfn> moet worden ingevuld en opgestuurd vóór 31 december.</p>

Ijkpunt 3.10 is van toepassing op / opgenomen in			
WCAG 1.0 Prioriteit 1	WCAG 1.0 Prioriteit 2	WCAG 1.0 Prioriteit 3	Webrichtlijnen
-	-	-	

Ijkpunt 5.3
<p>Gebruik geen tabellen voor layout.*</p> <p>*: Dit is uitsluitend een ijkpunt binnen de Webrichtlijnen. Het overschrijdt conformiteit met WCAG 1.0; zie hieronder voor meer informatie.</p>
<p style="text-align: center;">Beschrijving</p> <p>Gebruik van het <code>table</code> element voor layout is een voorbeeld van 'verkeerd gebruik' van een structureel element voor presentatiedoeleinden. Als het element wel wordt gebruikt, kan dit leiden tot complicaties, met name voor blinden, mensen die naar inhoud luisteren, of mensen die een pagina willen afdrukken (vaak passen pagina's met tabellen voor layout niet op het papier als wordt afgedrukt in de modus Staand). Vergeleken met 1996-2003 is browserondersteuning van CSS afdoende, waarbij het gebruik van tabellen voor layout is achterhaald. WCAG voegt toe dat als tabellen worden gebruikt in de gelineariseerde inhoud de juiste bedoelde leesvolgorde moet worden behouden.</p>
<p style="text-align: center;">Vereiste succescriteria (conformiteitsvereisten)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tabellen worden niet gebruikt voor layout.** <p>** : Zie hieronder de (minder strenge) WCAG succescriteria voor ijkpunten 5.3 en 5.4.</p>
<p style="text-align: center;">Definities</p> <p>Geen</p>
<p style="text-align: center;">Verwijzingen (overeenkomstige Webrichtlijnen)</p> <ul style="list-style-type: none"> • R-pd.11.1 Gebruik tabellen voor het weergeven van relationele informatie en niet voor layout. • R-pd.11.8 Bij het aanpassen van een <i>bestaande</i> website: gebruik CSS voor de presentatie en layout van webpagina's en zie af van tabellen voor layout. *** • R-pd.11.9 Bij het gebruik van tabellen voor layout: gebruik niet meer dan één tabel en gebruik zoveel mogelijk CSS voor de vormgeving van deze tabel. *** • R-pd.11.10 Bij het gebruik van tabellen voor layout: pas geen toegankelijkheidsmarkup toe. *** • R-pd.2.9 Bouw een website volgens de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 1.0) van het W3C. <p>***: R-pd.11.1 overschrijdt R-pd.11.8, R-pd.11.9 en R-pd.11.10. Daarom zijn voor deze richtlijnen geen succescriteria gedefinieerd.</p>
<p style="text-align: center;">Conformiteit met de Web Content Accessibility Guidelines 1.0</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dit ijkpunt overschrijdt conformiteit met WCAG 1.0 5.3; in de titel van dit ijkpunt is de uitzondering van WCAG 1.0 5.3 weggelaten ("Gebruik geen tabellen voor layout, tenzij de tabel ook zinvol is bij linearisering. Lever anders, als de tabel geen betekenis heeft een gelijkwaardig alternatief (bijvoorbeeld een gelineariseerde versie) ") [prioriteit 2] ****</i> • <i>Dit ijkpunt overschrijdt conformiteit met WCAG 1.0 5.4 ("Als een tabel wordt gebruikt voor layout, gebruik dan geen structurele opmaak om visueel te formatteren") [prioriteit 2] ****</i> <p>****: Zie hieronder de (minder strenge) WCAG succescriteria voor ijkpunten 5.3 en 5.4.</p>
<p style="text-align: center;">Voorbeelden</p> <p>Kolomlayout Als een kolomlayout wordt gebruikt voor grafische weergaves met hoge resolutie, wordt een pagina gelineariseerd wanneer CSS (style sheet) is uitgeschakeld.</p>

Ijkpunt 5.3 is van toepassing op / opgenomen in			
WCAG 1.0 Prioriteit 1	WCAG 1.0 Prioriteit 2	WCAG 1.0 Prioriteit 3	Webrichtlijnen
-	overschrijdt WCAG 1.0*	overschrijdt WCAG 1.0*	

** : Zie hieronder de (minder strenge) WCAG 1.0 succescriteria voor ijkpunt 5.3.

Ijkpunt 6.3
Zorg ervoor dat pagina's bruikbaar zijn als scripts, applets of andere programma-objecten uitstaan of niet worden ondersteund. Als dit niet mogelijk is, lever dan equivalente informatie op een alternatieve toegankelijke pagina.
Beschrijving
Ontwikkelaars van content moeten ervoor zorgen dat pagina's toegankelijk zijn, ook met uitgeschakelde scripts, applets of andere programma-objecten of in browsers die de pagina's niet ondersteunen. Hieronder vallen ook links waarin scripts worden gebruikt.
Vereiste succescriteria (conformiteitsvereisten)
<ul style="list-style-type: none"> • Technologieën die voor presentatie en gebruikersinterface worden gebruikt, ondersteunen toegankelijkheid (zoals aanbevolen door W3C) of er worden alternatieve versies van de paginacontent geboden die wel toegankelijkheid ondersteunen. • Pagina's zijn bruikbaar als scripts, applets of andere programma-objecten uit staan of niet worden ondersteund. • (Als het vorige niet mogelijk is:) er wordt een alternatieve toegankelijke pagina/equivalent geboden met equivalente informatie en deze wordt direct vanaf de ontoegankelijke pagina gelinkt. • Scriptfunctionaliteit die wordt gebruikt in combinatie met links wordt op zo'n manier gebruikt, dat het een <i>uitbreiding</i> is op de basisfunctionaliteit van de link.* • Bezoekers zonder ondersteuning voor client-side script worden niet geconfronteerd met niet-werkende links of formulieren. Dit gaat ook op voor het gebruik van formulierelementen voor navigatiedoeleinden.* • Als de browser van een bezoeker client-side script niet ondersteund en interactie van de gebruiker nodig is om een taak uit te voeren, wordt server-side functionaliteit gebruikt in plaats van client-side functionaliteit.* <p><small>*: Dit behoort uitsluitend tot een succescriterium binnen de Webrichtlijnen. Het overschrijdt conformiteit van WCAG 1.0; zie hieronder voor meer informatie.</small></p>
Definities
Geen
Verwijzingen (overeenkomstige Webrichtlijnen)
<ul style="list-style-type: none"> • R-pd.1.2 Bouw websites volgens het principe van <i>gelaagd bouwen</i>. • R-pd.1.3 Maak de functie van de website niet afhankelijk van optionele technologie, zoals CSS en client-side script: optionele technologie dient de informatie op de site en het gebruik ervan te complementeren en niet de toegang ertoe te belemmeren wanneer deze technologie niet ondersteund wordt. • R-pd.8.5 Bij het gebruik van client-side script in combinatie met een link: maak de scriptfunctionaliteit een <i>uitbreiding</i> op de basisfunctionaliteit van de link. • R-pd.8.6 Bij het gebruik van client-side script in combinatie met een link: indien de link nergens naartoe leidt, confronteer de bezoeker zonder ondersteuning voor client-side script dan niet met een niet-werkende link. • R-pd.8.7 Bij het gebruik van client-side script in combinatie met een link: indien noodzakelijk, gebruik client-side script als een <i>uitbreiding</i> op server-side functies. • R-pd.13.5 Gebruik geen client-side script of formulieren als de enige manier om informatie op de site te bereiken. • R-pd.13.6 Confronteer een bezoeker niet met een onwerkzaam formulier als optionele technologieën - zoals CSS of client-side script - niet door de browser ondersteund worden. • R-pd.14.1 Gebruik geen client-side script voor onmisbare functionaliteit op webpagina's, tenzij het gebrek aan ondersteuning voor deze scripts voldoende wordt afgevangen door HTML alternatieven en/of server-side script. • R-pd.2.9 Bouw een website volgens de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 1.0) van het W3C.

Conformiteit met de Web Content Accessibility Guidelines 1.0

- De titel van dit ijkpunt is identiek aan WCAG 1.0 ijkpunt 6.3 ("Zorg ervoor dat pagina's bruikbaar zijn, als scripts, applets of andere programma-objects uit staan of niet worden ondersteund. Als dit niet mogelijk is, lever dan equivalente informatie op een alternatieve toegankelijke pagina.") [prioriteit 1]
(Zie <http://www.w3.org/TR/WCAG10-TECHS/#tech-scripts> en zie voor de technieken <http://www.w3.org/TR/WAI-WEBCONTENT-TECHS/#tech-scripts>)
- R-pd.8.5 ("Bij het gebruik van client-side script in combinatie met een link: maak de scriptfunctionaliteit een uitbreiding van de basisfunctionaliteit van de link.") overschrijdt conformiteit met WCAG 1.0 6.3.
- R-pd.8.7 ("Bij het gebruik van client-side script in combinatie met een link: indien de link nergens naartoe leidt, confronteer de bezoeker zonder ondersteuning voor client-side script dan niet met een niet-werkende link.") overschrijdt conformiteit WCAG 1.0 6.3.

Voorbeelden

Rekenmachine

Een pagina op een website voor belastingdiensten bevat een script waarmee een rekenmachine wordt geïmuleerd die de nodige berekeningen maakt om verder te komen op de pagina. Lever een alternatief voor het invoeren van berekeningen of lever een andere W3C technologie die wel een toegankelijk alternatief biedt.

JavaScript links

Een website biedt links in de vorm van JavaScript. Als een gebruiker geen scripts gebruikt, kunnen ze geen links gebruiken omdat de browser de linkcontent dan niet kan maken. Lever equivalenten voor links waarin "JavaScript" wordt gebruikt voor de URL, of gebruik het principe van progressieve verbetering, waarbij JavaScript links normale links alleen in JavaScript-ondersteunende browsers vervangen. Dit kun je doen door een "noscript" alternatief te leveren.

Script of op vorm gebaseerde navigatie

Een JavaScript of andere op vorm gebaseerd navigatiemenu mag niet de enige manier zijn om op een site te navigeren. Een site die bijvoorbeeld een vervolgkeuzemenu bevat dat afhankelijk is van het gebruik van een HTML-vorm of Javascript moet een aanvulling zijn op, of gebouwd zijn als een uitbreiding van op link gebaseerde basisnavigatie. Deze op link gebaseerde navigatie is altijd voor alle gebruikers beschikbaar, ongeacht script- of vormondersteuning.

Ijkpunt 6.3 is van toepassing op / opgenomen in			
WCAG 1.0 Prioriteit 1	WCAG 1.0 Prioriteit 2	WCAG 1.0 Prioriteit 3	Webrichtlijnen
✓	✓	✓	✓

Ijkpunt 10.1
Totdat user agents gebruikers toestaan om het ongewild openen van nieuwe vensters uit te zetten, is het beter om geen pop-ups of andere vensters te laten verschijnen en het actuele venster niet te veranderen zonder de gebruiker daarover te informeren.
Beschrijving
Bij sommige gebruikers kan het automatisch starten van content in nieuwe of andere schermen, zoals pop-ups, mogelijk verwarring veroorzaken. Webinhoud moet gebruikers daarom volledige controle geven over deze mogelijke wijzigingen in context door de gebruiker te informeren dat het huidige venster is gewijzigd en dat content in een nieuw of ander venster verschijnt.
Vereiste succescriteria (conformiteitsvereisten)
Er verschijnen geen pop-ups of andere browser vensters tenzij een van de volgende criteria van toepassing is: <ul style="list-style-type: none"> • Er worden middelen geboden om dit te stoppen/sturen. • De content waarschuwt de gebruiker dat het activeren van het element een nieuw venster oproept en dat de locatie van de link nuttige informatie bevat die nodig kan zijn tijdens een belangrijk niet te onderbreken proces. • De wijzigingen in context worden alleen op verzoek van de gebruiker gestart. Opmerking: dialoogschermen van software programma's of besturingssystemen, zoals een verificatiescherm van een browser of een 'opslaan als' dialoog, zijn <i>geen</i> browser vensters.
Definities
Geen
Verwijzingen (overeenkomstige Webrichtlijnen)
<ul style="list-style-type: none"> • R-pd.8.14 Links op overheidswebsites dienen niet zonder waarschuwing automatisch nieuwe vensters te openen. • R-pd.8.15 Open geen automatische nieuwe vensters, behalve wanneer de locatie van de link behulpzame informatie bevat die nodig kan zijn tijdens een belangrijk, niet te onderbreken proces. • R-pd.8.22 Open links naar downloadbare bestanden niet in een automatisch nieuw venster. • R-pd.2.9 Bouw een website volgens de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 1.0) van het W3C.
Conformiteit met de Web Content Accessibility Guidelines 1.0
<ul style="list-style-type: none"> • <i>De titel van dit ijkpunt is identiek aan WCAG 1.0 ijkpunt 10.1 ("Totdat user agents gebruikers toestaan om het ongewild openen van nieuwe vensters uit te zetten, is het beter om geen pop-ups of andere vensters te laten verschijnen en het actuele venster niet te veranderen zonder de gebruiker daarover te informeren.") [prioriteit 2]</i> (Zie http://www.w3.org/TR/WAI-WEBCONTENT/#tech-avoid-pop-ups en zie voor de technieken http://www.w3.org/TR/WAI-WEBCONTENT-TECHS/#tech-avoid-pop-ups)
Voorbeelden
<p>Pop-up</p> <p>In sommige gevallen wilt u toch een pagina in een nieuw venster openen. Stel de gebruiker hiervan op de hoogte door dit in een bericht toe te voegen aan de content van de pagina waarop het element wordt geactiveerd: "deze pagina wordt in een nieuw venster geopend" of "wordt geopend in een pop-up venster". Dit kan op verschillende manieren worden geïmplementeerd, bijvoorbeeld door het <code>title</code> attribuut bij een <code>a</code> element te gebruiken en een visueel pictogram of andere differentiatie toe te voegen.</p> <p>Voorbeeld van nuttige informatie tijdens een belangrijk niet te onderbreken proces: bied hulp, bijvoorbeeld via een helpscherm, tijdens het invullen van een webformulier.</p>

Ijkpunt 10.1 is van toepassing op/opgenomen in			
WCAG 1.0 Prioriteit 1	WCAG 1.0 Prioriteit 2	WCAG 1.0 Prioriteit 3	Webrichtlijnen
-	✓	✓	✓

Ijkpunt 14.4

Lever mechanismen die site-gerelateerde problemen voor bezoekers helpt op te lossen.

*

*: Dit is uitsluitend een ijkpunt binnen de Webrichtlijnen. Het overschrijdt conformiteit met WCAG 1.0; zie hieronder voor meer informatie.

Beschrijving

Een ontwerp met een plan voor onvoorziene gebeurtenissen is dé manier om foutscenario's op te lossen en te voorkomen. Hieronder volgen situaties waarin bezoekers aan een website problemen kunnen ondervinden, zoals een pagina '404 -Niet gevonden'.

Het idee achter een ontwerp met een plan voor onvoorziene gebeurtenissen is dat er niet zoiets bestaat als een 'perfecte' site, hoe grondig deze ook getest is. Er bestaat altijd een kans dat bezoekers problemen ondervinden, hetzij door eigen acties, hetzij door een fout op de site. Ontwerp met een plan voor onvoorziene gebeurtenissen biedt bezoekers hulp bij het oplossen van dergelijke problemen.

Door een alternatieve manier van oplossingen toe te staan (bijv. email ondersteuning) kan een bezoeker worden geholpen die anders de site zou verlaten. Bovendien biedt de oplossing waardevolle informatie over hoe je de site kunt verbeteren.

Slimme zoektechnologie kan erg nuttig zijn voor het vinden van de juiste informatie. Het maakt dan niet uit of je zoekopdracht in het enkelvoud of meervoud is, de slimme zoektechnologie biedt beide zoekresultaten. Dit geldt ook voor soortgelijke zoektermen en spelfouten.

Vereiste succescriteria (conformiteitsvereisten)

- Als bezoekers vast komen te zitten (bijv. als ze een foutpagina krijgen) is er een vluchtroute.
- Als zich een fout voordoet, wordt er informatie gegeven over hoe de fout kan worden gecorrigeerd.
- Wanneer van toepassing: Er wordt informatie geboden om te helpen bij de meest voorkomende fouten.
- Bij het invullen van een formulier kan de gebruiker de fout onmiddellijk herstellen.
- Als een zoekfunctionaliteit wordt aangeboden, geeft het systeem suggesties als er geen resultaat wordt gevonden, door ten minste één van de volgende oplossingen te gebruiken: spelfouten, soortgelijke zoektermen of termen in meervoudvorm.
- De site heeft een optie om fouten te rapporteren.
- In het geval van een fout: het probleem wordt toegelicht en kleuren, iconen of tekstuele uitleg worden gebruikt om de aandacht van de bezoeker op de foutmelding te richten.

Definities

Geen

Verwijzingen (overeenkomstige Webrichtlijnen)

- R-pd.22.2 Geef bezoekers een *vluchtroute*: mogelijkheden om verder te kunnen gaan als ze vastlopen. Vluchtroutes zijn onder andere behulpzame links, het kunnen gebruiken van de terug (back) knop, een zoekfunctie, of het onmiddellijk kunnen corrigeren van invoerfouten.
- R-pd.22.3 Laat bezoekers niet raden: geef informatie over hoe ze een gemaakte fout kunnen herstellen. Houd rekening met veelgemaakte fouten.
- R-pd.22.4 Maak aangepaste foutpagina's - voor fouten als doodlopende links (404 Not Found) - waarop de bezoeker mogelijkheden krijgt aangereikt om zijn weg te vervolgen binnen de site.
- R-pd.22.5 Bij een foutmelding als gevolg van het versturen van een formulier, geef de bezoeker de mogelijkheid om onmiddellijk de fout in het formulier te herstellen en laat hem niet afhankelijk zijn van het gebruik van de terug (*back*) knop.
- R-pd.22.6 Bij het implementeren van een zoekmachine op de website: gebruik *slimme* zoektechnologie die rekening houdt met bijvoorbeeld spelfouten, soortgelijke zoektermen, en termen in meervoud en enkelvoud.

- R-pd.22.7 Geef een overzichtelijke lijst van de meest relevante zoekresultaten. Teveel zoekresultaten kosten bezoekers veel tijd om de gewenste informatie te vinden. Geef bezoekers mogelijkheden om zoekcriteria in te stellen, of zoekresultaten te ordenen.
- R-pd.22.8 Geef bezoekers de mogelijkheid om fouten in de site te rapporteren.
- R-pd.22.9 Maak gebruik van kleuren, iconen en tekstuele uitleg om de aandacht van de bezoeker voor een foutmelding te trekken en het probleem toe te lichten.

Conformiteit met de Web Content Accessibility Guidelines 1.0

- *Dit ijkpunt overschrijdt conformiteit met WCAG 1.0. Er bestaat geen overeenkomend WCAG 1.0 ijkpunt.*

Voorbeelden

Foutpagina

Lever, als zich een fout voordoet op een pagina, informatie over hoe de fout kan worden hersteld. Pagina's moeten een vluchtroute bieden in plaats van een bericht 'fout 404 – niet gevonden'. Er kan ook kleur op de pagina's worden gebruikt en/of een pictogram worden geboden om de aandacht op een fout te vestigen, en/of een tekstuele uitleg van de fout worden gegeven.

Op de niet-bestaande www.domainname.com/errorpage wordt informatie geboden over hoe de fout kan worden hersteld. Gebruik niet "Fout 404 Pagina niet gevonden" maar liever "Sorry. De gevraagde pagina is niet gevonden. Als u zelf de URL hebt ingevoerd, controleer dan of de spelling juist is. Als u op een link hebt geklikt om hier te komen, kan er een probleem met de link zijn. (...) Als u nog steeds niet de informatie kan vinden die u zoekt, neem dan voor hulp contact op via de contactinformatie die hieronder wordt gegeven. (...)".

Als een bericht wordt geweigerd omdat het te lang is, zorg er dan voor dat je bezoekers informeert over het maximum aantal tekens. Als de gebruikersnaam "janewilson" al in gebruik is, informeer klanten dan dat "janewilson5" beschikbaar is. Hoe minder klanten hoeven te raden, hoe blijer ze zijn.

In het geval dat een bezoeker aan de site is vergeten een vereist veld in te vullen, geef dan het betreffende veld aan.

Een gebruiker stuurt een formulier, maar vergeet een email adres in te vullen, dat voor het formulier is vereist. Geef, in plaats van dit bericht gewoon weer te geven en de gebruiker te dwingen terug te gaan naar het formulier zelf, hetzelfde formulier (gedeeltelijk ingevuld) opnieuw weer met de fouten duidelijk gemarkeerd.

De site heeft een link met de titel "geef ons uw feedback" op elke pagina van de site, die naar een feedbackformulier leidt.

Zoekmachine

Hier volgen wat tips als een zoekmachine wordt gebruikt:

- Er wordt een duidelijke uitleg en tips gegeven als een ingevoerde zoekterm geen resultaten oplevert;
- De zoekcriteria kunnen worden uitgebreid als de ingevoerde zoekterm geen resultaten oplevert;
- Het zoekformulier is klein van formaat en eenvoudig te gebruiken; functies met gedetailleerde formulieren, zoals een 'uitgebreid zoeken', worden als een alternatieve methode geboden;
- Er wordt geanticipeerd op spelfouten, interpunctietekens (koppelttekens, punten, enzovoort), synoniemen, afkortingen en meervoud en enkelvoud van termen;
- Er wordt een overzichtelijke lijst van de meest relevante zoekresultaten gegeven;
- Zoekresultaten kunnen worden gesorteerd, gefilterd of verfijnd.

Ijkpunt 14.4 is van toepassing op / opgenomen in			
WCAG 1.0 Prioriteit 1	WCAG 1.0 Prioriteit 2	WCAG 1.0 Prioriteit 3	Webrichtlijnen
-	-	-	✓